

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów, zmieniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012 oraz uchylającego dyrektywę Rady 87/357/EWG i dyrektywę 2001/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady”

(COM(2021) 346 final – 2021/0170 (COD))

(2022/C 105/15)

Sprawozdawca: **Mordechaj Martin SALAMON**

Wniosek	Parlament Europejski, 13.9.2021 Rada, 23.8.2021
Podstawa prawna	Art. 114 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji
Data przyjęcia przez sekcję	30.9.2021
Data przyjęcia na sesji plenarnej	20.10.2021
Sesja plenarna nr	564
Wynik głosowania (za/przeciw/wstrzymało się)	231/0/6

1. Wnioski i zalecenia

1.1. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) z zadowoleniem przyjmuje wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów, ponieważ wprowadza on zmiany w obecnie obowiązującej dyrektywie 2001/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽¹⁾ w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów, szczególnie w odniesieniu do wyzwań i rozwoju na rynkach i w zakresie technologii, a zatem prawdopodobnie wpłynie na poprawę tych przepisów.

1.2. EKES odnotowuje, że w proponowanych ramach prawnych uwzględniono wiele doświadczeń z 20 lat wdrażania dyrektywy w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów, co daje nadzieję, że konsumenci będą mogli korzystać z lepszej ochrony, szczególnie w sytuacji, gdy produkty okażą się niebezpieczne. Jednocześnie podmioty gospodarcze i internetowe platformy handlowe najprawdopodobniej skorzystają z jaśniejszych i zharmonizowanych przepisów.

1.3. EKES popiera wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów, ponieważ uznano w nim potrzebę wyrównania zasad działania między różnymi podmiotami gospodarczymi, w szczególności między europejskimi producentami i MŚP a przedsiębiorstwami zagranicznymi, jeśli chodzi o sprzedaż w internecie.

1.4. EKES zauważa, że definicje pojęć takich jak „bezpieczeństwo” i „produkt” zostały uaktualnione, aby odzwierciedlać zmieniający się charakter rynku i technologii i ograniczać zagrożenia związane z możliwością ataku hakerskiego na produkty łączące się z internetem, brakiem aktualizacji oprogramowania i szkodliwymi chemikaliami. Aby zwiększyć pewność prawa, EKES proponuje wzmocnienie definicji bezpiecznych produktów oraz niektórych kryteriów oceny bezpieczeństwa.

1.5. EKES popiera nowe obowiązki nałożone na internetowe platformy handlowe, jednak mocno wątpi, że będzie to wystarczająca ochrona dla konsumentów, jeśli egzekwowanie przepisów będzie nadal opierać się na działaniach krajowych organów nadzoru, nie zaś na działaniach podejmowanych w ramach platform.

1.6. EKES podkreśla potrzebę zadbania o dobre powiązanie z innymi głównymi aktami prawnymi dotyczącymi tych samych lub podobnych zagadnień, takimi jak akt o usługach cyfrowych i akt o rynkach cyfrowych, jak również zapowiadana nowelizacja dyrektywy w sprawie odpowiedzialności za produkty, szczególnie w odniesieniu do kwestii pociągania różnego rodzaju internetowych platform handlowych do odpowiedzialności.

⁽¹⁾ Dyrektywa 2001/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 grudnia 2001 r. w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów (Dz.U. L 11 z 15.1.2002, s. 4).

1.7. EKES wyraża ubolewanie, że rozporządzenie w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów nie określa, że internetowe platformy handlowe są importerami bądź dystrybutorami produktów w zależności od tego, jaką działalność prowadzą i jaką rolę pełnią w (cyfrowym) łańcuchu dostaw, oraz nie przewiduje podobnych obowiązków i podobnej odpowiedzialności, jakie przewiduje się w przypadku sklepów tradycyjnych. EKES z zadowoleniem przyjąłby większą jasność w odniesieniu do granic odpowiedzialności.

1.8. EKES uważa, że wysiłki dotyczące nadzoru rynkowego należy rozszerzyć na wszystkie produkty konsumpcyjne oraz że wysiłki te powinny być wspólnie podejmowane, koordynowane, odpowiednio finansowane i ukierunkowane w całej Europie.

1.9. EKES wyraża ubolewanie, że na państwa członkowskie nie nałożono żadnych obowiązków w zakresie gromadzenia i przedstawiania lepszych danych na temat wypadków i obrażeń. Bez ogólnounijnej bazy na temat obrażeń trudno będzie zadbać o skuteczne pod względem kosztów wdrożenie rozporządzenia w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów, a następnie prawidłowe przeprowadzenie oceny. Rozporządzenie w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów powinno zatem zobowiązywać państwa członkowskie do gromadzenia i udostępniania danych dotyczących urazów związanych z produktami konsumpcyjnymi w oparciu o wspólną metodologię.

1.10. EKES z zadowoleniem przyjąłby środki wspierające MŚP, a zwłaszcza mikroprzedsiębiorstwa, w wypełnianiu spoczywających na nich zobowiązań. Obejmuje to okresową pomoc finansową wraz z zapewnieniem jasnych i przydatnych wytycznych, doradztwa i odpowiednich szkoleń, aby zagwarantować, że MŚP nie znajdują się w niekorzystnej sytuacji pod względem wysiłków na rzecz przestrzegania przepisów w porównaniu z większymi podmiotami dysponującymi większą ilością zasobów.

2. Wniosek Komisji

2.1. Rozporządzenie w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów⁽²⁾ jest zgodne z Nowym programem na rzecz konsumentów z 2020 r.⁽³⁾ i ma na celu:

- aktualizację i unowocześnienie ogólnych ram bezpieczeństwa nieżywnościowych produktów konsumpcyjnych,
- zachowanie ich roli jako zabezpieczenia dla konsumentów,
- dostosowanie przepisów do wyzwań związanych z nowymi technologiami i sprzedażą przez internet,
- zapewnianie równych warunków działania dla przedsiębiorstw.

2.2. Wniosek zastąpi⁽⁴⁾ dyrektywę 2001/95/WE w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów i będzie miał zastosowanie do wytwarzanych nieżywnościowych produktów konsumpcyjnych. Przedstawione rozporządzenie zapewni również ciągłość z dyrektywą w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów poprzez:

- wprowadzenie wymogu, aby produkty konsumpcyjne były bezpieczne,
- ustanowienie określonych obowiązków dla podmiotów gospodarczych,
- uwzględnienie przepisów w zakresie opracowywania norm wspierających ogólny wymóg bezpieczeństwa.

2.3. Celem proponowanego rozporządzenia jest aktualizacja zasad przewidzianych obecnie w dyrektywie 2001/95/WE, aby stworzyć siatkę bezpieczeństwa dla wszystkich produktów, a jednocześnie zadbać o to, by system ten był spójny poprzez dostosowanie przepisów dotyczących nadzoru rynku w odniesieniu do produktów nieobjętych zakresem unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego („produkty niezharmonizowane”) do przepisów mających zastosowanie do produktów objętych zakresem unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego („produkty zharmonizowane”), jak określono w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1020⁽⁵⁾.

⁽²⁾ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów, zmieniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012 oraz uchylającego dyrektywę Rady 87/357/EWG i dyrektywę 2001/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (2021/0170 (COD)).

⁽³⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady „Nowy program na rzecz konsumentów – Poprawa odporności konsumentów na potrzeby trwałej odbudowy” (COM(2020) 696 final).

⁽⁴⁾ Motyw 2 rozporządzenia w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów.

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1020 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie nadzoru rynku i zgodności produktów oraz zmieniające dyrektywę 2004/42/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 765/2008 i (UE) nr 305/2011 (Dz.U. L 169 z 25.6.2019, s. 1).

3. Uwagi ogólne

3.1. EKES z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji, aby dokonać przeglądu dyrektywy w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów i unowocześnić jej przepisy w ramach Nowego programu na rzecz konsumentów na lata 2020–2025. Dyrektywa w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów była dla ochrony konsumentów na jednolitym rynku sztandarowym aktem prawnym wprowadzającym wymóg, że jedynie bezpieczne produkty będą wprowadzane do obrotu, i działającym jako sieć zabezpieczająca konsumentów, którzy nie korzystali z sektorowych przepisów. Rozporządzenie w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów będzie nadal pełnić tę ważną funkcję.

3.2. W świetle doświadczeń z wdrażania dyrektywy w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów oraz zasadniczych zmian, które zaszły w produktach i na rynkach od przyjęcia dyrektywy w 2001 r., nowelizacja powinna nastąpić znacznie wcześniej. Choć dyrektywa stanowiła ważne narzędzie dla wyrównania zasad działania między producentami i MŚP w Europie a przedsiębiorstwami zagranicznymi, EKES popiera jej przegląd, ponieważ konieczne są dalsze starania, by dostosować zasady działania, w szczególności w zakresie sprzedaży internetowej. (Tę potrzebę uznano w rozporządzeniu w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów).

3.3. Charakter produktów sprzedawanych konsumentom zmienia się w pewnym stopniu, co oznacza, że wcześniejsze definicje „bezpieczeństwa” i „produktu” nie są już właściwe. Definicja bezpieczeństwa, która odnosi się jedynie do „zdrowia” i „integralności cielesnej”, nie obejmuje już rzeczywistych zagrożeń, na które może być narażony konsument. EKES z zadowoleniem przyjmuje włączenie do art. 7 szeregu aspektów oceny bezpieczeństwa produktów. Niemniej ubolewa, że art. 3 ust. 2 nie ma wyraźnego powiązania z art. 7, co dałoby większą pewność prawa.

3.4. EKES z zadowoleniem przyjmuje to, że skoncentrowano się na pojęciu „bezpieczeństwa” i uwzględniono „cyberbezpieczeństwo”, jako wymóg, którego spełnienie pozwala na uznanie produktu za bezpieczny. Aby jednak zwiększyć pewność prawa, EKES proponuje, by bezpieczeństwo cybernetyczne było oceniane we wszystkich okolicznościach i w trakcie cyklu życia produktu. Ponadto obecnie obowiązująca dyrektywa w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów nie chroni tak naprawdę konsumentów w przypadku, gdy produkty codziennego użytku zawierają szkodliwe chemikalia. EKES uważa za oczywiste i nieuniknione, że wszelkie przyszłe ramy regulacyjne muszą również gwarantować bezpieczeństwo konsumentów wobec zagrożeń ze strony produktów łączących się z internetem, które mogą paść ofiarą ataku hakerskiego, braku aktualizacji oprogramowania czy szkodliwych chemikaliów i z zadowoleniem przyjmuje zmiany w tym zakresie.

3.5. Pomimo istnienia inicjatyw samoregulacyjnych, aby poprawić ochronę przed produktami, które nie są bezpieczne, a są sprzedawane online, przeprowadzona niedawno analiza (z 2020 r.)⁽⁶⁾ wykazała, że 2/3 z 250 przetestowanych zakupionych produktów nie spełniało wymogów prawnych UE w zakresie bezpieczeństwa i norm technicznych, a zatem stanowiły zagrożenie dla konsumentów. Wskazuje to zatem na potrzebę wprowadzenia skutecznych przepisów, nie zaś opierania się na samoregulacji. EKES popiera przyjęcie odpowiedniego rozporządzenia i z zadowoleniem przyjmuje nowe obowiązki nałożone na internetowe platformy handlowe, choć przestrzega, że obowiązki te mogą nie być w pełni adekwatne, aby chronić konsumentów, ponieważ działania w zakresie wykrywania naruszeń i egzekwowania prawa są nadal raczej w gestii organów nadzoru, nie zaś samych platform. EKES wyraża również ubolewanie, że rozporządzenie w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów nie określa, iż internetowe platformy handlowe są importerami (bądź w odpowiednich wypadkach dystrybutorami) produktów zależnie od tego, jaką działalność prowadzą i jaką rolę odgrywają w (cyfrowym) łańcuchu dostaw, ani nie przewiduje podobnych obowiązków i podobnej odpowiedzialności, jakie spoczywają na sklepach tradycyjnych. EKES wzywa do wyjaśnienia odpowiedzialności platform w przypadkach, gdy żaden inny podmiot w łańcuchu dostaw nie podejmuje działań w związku z produktami, które nie są bezpieczne.

3.6. Konsumentów coraz częściej zawierają transakcje handlowe online, coraz częściej są to transakcje ponad granicami i w ramach bardziej złożonych łańcuchów dostaw obejmujących wielu pośredników. Obecny system kontroli rynku ma jedynie nieznaczne możliwości w handlu międzynarodowym i ponadgranicznym. Jest także słabo finansowany i dość fragmentaryczny, co oznacza, że obejmuje jedynie pewne kategorie towarów, stąd też wyraźnie widać potrzebę podjęcia działań. EKES stoi na stanowisku, że wysiłki dotyczące nadzoru rynkowego należy rozszerzyć na wszystkie produkty konsumpcyjne oraz że powinny one być wspólnie podejmowane, koordynowane, dobrze finansowane i ukierunkowane w całej Europie. Z zadowoleniem przyjmuje utworzenie mechanizmu arbitrażu – i rolę Komisji w tym mechanizmie – w celu rozwiązania utrzymujących się między państwami różnic w interpretacji i/lub stosowaniu. EKES popiera również stworzenie ścisłej współpracy na całym świecie i zachęca do udziału w inicjatywach międzynarodowych.

3.7. Rozporządzenie w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów spełni swój cel ochrony konsumentów tylko wówczas, gdy będzie dobrze powiązane z innymi aktami prawnymi odnoszącymi się do tych samych lub pokrewnych zagadnień. Szczególnie w odniesieniu do kwestii pociągania różnych rodzajów internetowych platform handlowych do odpowiedzialności wszelkie skuteczne przepisy w ramach rozporządzenia w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów muszą być skoordynowane i wymagają odpowiednich dostosowań w akcie o usługach cyfrowych i dyrektywie w sprawie odpowiedzialności za produkty. Należy również zadbać o spójność z wnioskiem ustawodawczym w sprawie sztucznej inteligencji, strategią w zakresie chemikaliów i planem działania UE dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym. Choć w rozporządzeniu w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów jasno uznaje się te powiązania, aby zadbać o skuteczną

⁽⁶⁾ https://www.beuc.eu/publications/beuc-x-2021-004_is_it_safe_to_shop_on_online_marketplaces.pdf, s. 15.

ochronę w praktyce, EKES liczyłby na konkretniejsze uregulowania szczegółowe dotyczące interoperacyjności różnych aktów prawnych. Pozostawienie luk prawnych to sytuacja nie do zaakceptowania. EKES wzywa również do zwrócenia uwagi na inicjatywy międzynarodowe, takie jak te podejmowane przez OECD, UNCTAD i WTO w odniesieniu do współpracy międzynarodowej, oraz zachęca, aby UE wiodła prym w tej dziedzinie.

3.8. Dyrektywa w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów opierała się na zasadzie ostrożności i EKES z zadowoleniem przyjmuje, że zasada ta stanowi również podwalinę struktury rozporządzenia. Umożliwia ona przyjęcie ochrony konsumentów na najwyższym poziomie. EKES uważa, że zakorzenienie zasady ostrożności w odnośnych przepisach ma kluczowe znaczenie, aby zapewnić konsumentom ochronę, a jednocześnie zadbać o elastyczność konceptów prawnych, co pozwoli dostosowywać rozporządzenie w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów do nowych wyzwań. Dlatego środki ostrożnościowe należy podejmować zawsze, gdy dane naukowe dotyczące zagrożeń dla środowiska lub zdrowia człowieka nie zostały potwierdzone, jednak potencjalne ryzyko jest wysokie. Sprawia to również, że siatka bezpieczeństwa dyrektywy w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów działa skuteczniej i pozwala znaleźć odpowiednie rozwiązanie, gdy konsumenci stają w obliczu zagrożenia, a przepisy branżowe zawierają luki. Stosowanie zasady ostrożności pozwala również na bardziej kompleksowy nadzór rynku.

4. Uwagi szczegółowe

EKES:

4.1. Popiera przekształcenie dyrektywy w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów w rozporządzenie, ponieważ taki wybór pozwala na szybsze i spójniejsze wdrożenie tych przepisów w całej UE. Choć dyrektywa pozwalałaby na dostosowanie przepisów do przepisów lokalnych, rodziłoby to koszty związane ze zgodnością i zwiększałoby niepewną sytuację przedsiębiorstw w ponadgranicznym obrocie handlowym lub firm produkujących na różne rynki. Dotychczasowe doświadczenia pokazały, że na pięć przedsiębiorstw dwa ponoszą dodatkowe koszty związane z nierównomiernym wdrożeniem dyrektywy w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów⁽⁷⁾.

4.2. Z zadowoleniem przyjmuje większą jasność i szerszy zakres przepisów, a mianowicie wyjaśnienie i wprowadzenie rynków wtórnych (motyw 16), wyjaśnienie, że ryzyko środowiskowe należy wziąć pod uwagę w ramach oceny bezpieczeństwa produktu (motyw 11) i uwzględnienie dostawcy usług realizacji zamówień w zakresie rozporządzenia, co pozwala na skuteczniejszy nadzór rynku.

4.3. Z zadowoleniem przyjmuje konkretne obowiązki internetowych platform handlowych w rozporządzeniu w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów. Ostrzega jednak, że należy usunąć luki prawne. Należy bardziej szczegółowo zdefiniować obowiązki, a zwłaszcza rozważyć objęcie platform handlowych postanowieniami art. 5 i zwiększenie ich odpowiedzialności, by zrównać ją z odpowiedzialnością importera (lub w odpowiednich wypadkach dystrybutora), co uniemożliwi platformom obchodzenie rozporządzenia w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów i obecnego aktu o usługach cyfrowych. Zaleca, aby internetowe platformy handlowe były również zobowiązane do monitorowania (powiadamianie i usuwanie) produktów sprzedawanych przez pośredników, zgodnie z tym, co wprowadzono w akcie o usługach cyfrowych, tak by zdjąć ciężar powiadamiania i usuwania z krajowych organów nadzoru. Z zadowoleniem przyjęto by również wyjaśnienie, w jaki sposób obowiązki wynikające z aktu o usługach cyfrowych będą mieć zastosowanie jako uzupełnienie do postanowień rozporządzenia w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów lub dodatkowo do nich.

4.4. Popiera bardziej rygorystyczne wymogi w zakresie identyfikowalności i podkreśla, że państwa członkowskie muszą dysponować odpowiednimi narzędziami, aby skutecznie identyfikować produkty. W tym kontekście nowe uprawnienia Komisji w zakresie przyjmowania aktów wykonawczych i ustalania konkretnych wymogów w zakresie identyfikowalności również potencjalnie wzmacniają ochronę konsumentów.

4.5. Popiera wzmocnienie procesu wycofywania produktów, jednak uważa, że za każdym razem obowiązkowe powinno być publikowanie powiadomień o takim wycofywaniu. W przypadkach, gdy konsumenci kupili dany produkt jako prezent lub kupili go z drugiej ręki, zasadniczo dobrze funkcjonujący system bezpośrednich powiadomień nabywców o wycofywaniu mógłby okazać się zawodny, gdyż rzeczywisty użytkownik produktu nie otrzymuje bezpośredniego powiadomienia.

4.6. Ubolewa nad tym, że na państwa członkowskie nie nałożono obowiązku lepszego gromadzenia i przekazywania danych na temat wypadków i obrażeń, ponieważ ogólnounijna baza takich danych ułatwiłaby efektywne pod względem kosztów wdrażanie, a następnie prawidłową ocenę rozporządzenia w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów. Korzystanie z bazy danych RAPEX, aby zliczać obrażenia, których doświadczyli konsumenci, jest problematyczne, ponieważ najwyższa liczba obrażeń przypisywana określonym grupom produktów nie jest wyraźnie skorelowana z powiadomieniami w systemie RAPEX. Kwestię tę uwypuklono jeszcze bardziej w analizie kontekstowej w ramach analizy

⁽⁷⁾ Rozporządzenie w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów, s. 13.

skutków, w której wykazano, że „z danych RAPEX nie da się po prostu skorzystać w celu określenia tendencji w zakresie bezpieczeństwa produktów konsumpcyjnych [...]”⁽⁸⁾. Rozporządzenie w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów powinno zatem zobowiązywać państwa członkowskie do gromadzenia i udostępniania danych dotyczących urazów związanych z produktami konsumpcyjnymi w oparciu o wspólną metodologię, tak aby stworzyć reprezentatywną bazę danych obejmującą jednolity rynek. Program na rzecz jednolitego rynku mógłby stanowić solidną podstawę finansową dla ogólnoeuropejskiego nadzoru nad urazami związanymi z produktami. Przeniesienie tego obciążenia na podmioty gospodarcze, jak ma to miejsce we wniosku, bez jasnej ogólnoeuropejskiej strategii egzekwowania przepisów, nie przyniesie prawdopodobnie wyników.

4.7. Uważa, że rozporządzenie w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów powinno umożliwić ustalenie kryteriów bezpieczeństwa chemicznego w odniesieniu do produktów objętych przepisami. Dyrektywa w obecnym brzmieniu nie stanowi, czym jest produkt bezpieczny pod kątem substancji chemicznych. Nie jest jasne, czy rozporządzenie lepiej wyjaśni tę kwestię. Na przykład UE zakazuje użycia chemikaliów rakotwórczych w zabawkach, jednak nie zakazuje go w produktach pielęgnacyjnych dla dzieci, choć zagrożenie jest często podobne. Cel Komisji, jakim jest przejście w kierunku środowiska wolnego od substancji toksycznych, co wyrażono w strategii w zakresie chemikaliów na rzecz zrównowagi, i co EKES popiera⁽⁹⁾, należałoby zrealizować także w ramach wdrażania rozporządzenia w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów⁽¹⁰⁾.

4.8. Jest za tym, by zagrożenia związane z cyberbezpieczeństwem, które wpływają na bezpieczeństwo konsumentów, zostały objęte definicją bezpieczeństwa. Obejmuje to wprowadzoną we właściwym momencie definicję „zgodności podczas użytkowania” – ponieważ aktualizacja oprogramowania zmienia produkt, należy je analizować na bieżąco. Staje się to coraz bardziej istotne, gdyż coraz więcej produktów konsumpcyjnych łączy się z internetem, co pociąga za sobą zagrożenie, iż produkty te będą celem ataków hakerskich lub będą niewłaściwie użytkowane, a to z kolei zagraża bezpieczeństwu. Definicje bezpiecznego produktu powinny jednak zawierać wyraźne odniesienie do wymogów i kryteriów.

4.9. Uważa, że nadzór rynku powinien w miarę możliwości być taki sam we wszystkich sektorach. Wprowadzane tu zmiany należy poddać wnikliwej analizie, by zapewnić, że organy ścigania (we wszystkich objętych sektorach) mają do dyspozycji odpowiednie narzędzia i że zadbano także o silne powiązanie z unią celną. Choć z zadowoleniem przyjmuje się nadzór rynku oparty na ryzyku, kluczowe jest również, aby organy również przeprowadzały odpowiednie kontrole wyrwykowe w celu zoptymalizowania ochrony i przeciwdziałania negatywnym skutkom dla konsumentów. W przeciwnym wypadku nierozpoznane produkty niebezpieczne będą wykrywane dopiero wówczas, gdy spowodują szkody u konsumenta.

4.10. Uważa, że definicje, warunki i systemy muszą być spójne w różnych instrumentach prawnych dotyczących bezpieczeństwa produktów, a jednocześnie powinny umożliwiać uwzględnienie niezbędnych różnic zależnie od danej kategorii produktów (zabawki, kosmetyki, elektronika itd.).

4.11. Pozytywnie ocenia to, że wzmocniono definicję bezpiecznych norm w całym procesie normalizacji, tak by normy przyjmowano w odpowiednim momencie, a państwa członkowskie miały możliwość sprzeciwienia się takim normom, które nie gwarantują bezpieczeństwa konsumentom, a co za tym idzie – nie spełniają przyjętych założeń. Ogromne znaczenie ma stałe wspieranie efektywnej reprezentacji konsumentów i sektora MŚP w ramach europejskich organizacji normalizacyjnych, aby zadbać o to, by normalizacja spełniała potrzeby konsumentów, a nie była stosowana w celu wypchnięcia mniejszych podmiotów z rynku⁽¹¹⁾.

4.12. Z zadowoleniem przyjmuje to, że obowiązki określone w rozporządzeniu w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów będą mieć zastosowanie do przedsiębiorstw niezależnie od ich rozmiaru, co ugruntowuje zasadę, że bezpieczeństwo nie podlega gradacji na systemy mniej lub bardziej restrykcyjne i że każdy produkt konsumpcyjny musi być bezpieczny. Ubolewa jednak, że stanowisko MŚP było niedostatecznie reprezentowane na etapie konsultacji, co tylko nasila zakłócenia, które już istnieją na rynku. Zauważa ponadto, że dane liczbowe w rozdziale 3 „Wpływ finansowy” oceny skutków były przybliżone. Aby uniknąć wszelkich przyszłych zakłóceń, EKES zaleca, by kluczowe wskaźniki efektywności na potrzeby rocznej sprawozdawczości państw członkowskich (zgodnie z art. 22 ust. 1) określały ilościowo skutki dla MŚP i mikroprzedsiębiorstw.

⁽⁸⁾ https://ec.europa.eu/info/files/study-support-preparation-evaluation-gpsd-well-impact-assessment-its-revision-part-1-evaluation_en, s. 40.

⁽⁹⁾ Dz.U. C 286 z 16.7.2021, s. 181.

⁽¹⁰⁾ <https://webapi2016.eesc.europa.eu/v1/documents/eesc-2020-05343-00-00-ac-tra-pl.docx/content>.

⁽¹¹⁾ Dz.U. L 316 z 14.11.2012, s. 12, załącznik III.

4.13. Uznaje, że środki te mogą mieć nieproporcjonalny wpływ na MŚP, a w szczególności na mikroprzedsiębiorstwa, ze względu na niższy obrót i mniejsze kadry na wdrażanie tych obowiązków⁽¹²⁾. Pozytywnie ocenia to, że bieżące ramy prawne odnoszą się do niektórych szczególnych potrzeb mniejszych firm, a mianowicie przez system kar, który w procesie nakładania kar bierze pod uwagę wielkość przedsiębiorstwa (art. 40 ust. 2 lit. h)), i opowiada się za proporcjonalnością kar, a zarazem system nadzoru rynku oparty na ocenie ryzyka nie traktuje gorzej mniejszych przedsiębiorstw⁽¹³⁾. EKES z zadowoleniem przyjąłby środki wspierające MŚP, a zwłaszcza mikroprzedsiębiorstwa, w wypełnianiu spoczywających na nich zobowiązań. Obejmuje to okresową pomoc finansową wraz z zapewnieniem jasnych i przydatnych wytycznych, doradztwa i odpowiednich szkoleń, aby zagwarantować, że MŚP nie znajdują się w niekorzystnej sytuacji pod względem wysiłków na rzecz przestrzegania przepisów w porównaniu z większymi podmiotami dysponującymi większą ilością zasobów.

4.14. Z zadowoleniem przyjmuje to, że dzięki portalowi Safety Gate⁽¹⁴⁾ każdy konsument będzie mieć dostęp do informacji o identyfikacji produktu, rodzaju ryzyka i wprowadzanych środkach⁽¹⁵⁾, jednak ostrzega, że nie można w związku z tym wymagać od konsumentów, że sami ograniczą to potencjalne ryzyko i jeszcze przed zakupem będą zasięgać informacji (w kontekście tego, co można zinterpretować jako „możliwe oczekiwania konsumentów w odniesieniu do bezpieczeństwa” (art. 7 ust. 3 lit. i)). Ponadto bazy danych i powiadomienia powinny być łatwo dostępne dla konsumentów podatnych na zagrożenia i dla konsumentów z niepełnosprawnościami.

4.15. Zauważa, że art. 8 ust. 11 wymaga od producentów, aby korzystali z portalu Product Safety Business Alert Gateway w celu niezwłocznego ostrzegania konsumentów o ryzyku dla ich zdrowia i bezpieczeństwa oraz informowania organów nadzoru rynku. Ponownie podkreśla, że rozporządzenie winno w konkretny sposób gwarantować, że sam fakt dostępności takich informacji nie nakłada bezpośrednio lub pośrednio obowiązku na konsumentów, aby korzystać z takiej bazy danych, co może wpływać na uznanie produktu za bezpieczny lub nie. Ponadto powiadomienia powinny być łatwo dostępne dla konsumentów podatnych na zagrożenia i dla konsumentów z niepełnosprawnościami.

4.16. Przyjąłby z zadowoleniem jaśniejsze rozróżnienie między portalem Safety Gate (art. 24, w ramach którego państwa członkowskie przygotowują zgłoszenia) a Product Safety Business Alert Gateway (art. 25, gdzie podmioty gospodarcze przedkładają organom nadzoru rynku i konsumentom informacje o bezpieczeństwie swych produktów) oraz informacje o tym, jak portale te są ze sobą powiązane.

4.17. Pozytywnie ocenia umożliwienie konsumentom składania skarg do organów krajowych⁽¹⁶⁾, jak również możliwość informowania portalu Safety Gate o zagrożeniach⁽¹⁷⁾, w odniesieniu do których należy prowadzić działania następcze. Wzywa do wyasygnowania odpowiedniego finansowania, tak aby wszystkie te skargi były odpowiednio badane w celu wsparcia skutecznej ochrony konsumentów. Z zadowoleniem przyjmuje powiązanie tego mechanizmu skarg z obowiązkiem dla producentów, by badać otrzymane skargi (art. 8 ust. 2) i podjąć środki naprawcze, gdy uznają oni lub mają powody, by uznać, że produkt, który wprowadzili do obrotu, może nie być bezpieczny (art. 8 ust. 10).

Bruksela, dnia 20 października 2021 r.

Christa SCHWENG
Przewodnicząca
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

⁽¹²⁾ Study to support the preparation of an evaluation of the General Product Safety Directive as well as of an impact assessment on its potential revision [Badanie mające na celu wsparcie przygotowania oceny dyrektywy w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów oraz oceny skutków w odniesieniu do jej ewentualnego przeglądu], s. 11 i s. 320. Zob. również wniosek dotyczący rozporządzenia (COM(2021) 346 final), s. 13.

⁽¹³⁾ Dz.U. L 316 z 14.11.2012, s. 12, załącznik III.

⁽¹⁴⁾ Art. 32 ust. 1.

⁽¹⁵⁾ Art. 31.

⁽¹⁶⁾ Art. 31 ust. 4.

⁽¹⁷⁾ Art. 32 ust. 2.